

**Česká školní inspekce
Jihočeský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIC-410/18-C

Název	Střední odborná škola a Střední odborné učiliště, Milevsko, Čs. armády 777
Sídlo	Čs. armády 777, 399 01 Milevsko
E-mail	info@issou-milevsko.cz
IČ	14450402
Identifikátor	600170381
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Dagmar Švárová
Zřizovatel	Jihočeský kraj
Místo inspekční činnosti	Čs. armády 777, 399 01 Milevsko Veselíčko 91, 398 42 Veselíčko
Termín inspekční činnosti	2. 5. 2018 – 4. 5. 2018

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle ustanovení § 174 odst. 2 písm. a), b) a c) zákona č. 561/2004 Sb. Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného střední školou, hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle příslušných školních vzdělávacích programů. Zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů pro střední vzdělávání a jejich souladu s právními předpisy a rámcovým vzdělávacím programem. Získávání informací o vzdělávání žáků v oblasti společného vzdělávání (se zaměřením na práci asistenta pedagoga a na další podpůrná opatření).

Charakteristika

Střední odborná škola a Střední odborné učiliště, Milevsko, Čs. Armády 777 (dále škola) vykonává činnost střední školy, školní jídelny a školní jídelny-výdejny. Domov mládeže zapsaný v rejstříku škol a školských zařízení s kapacitou 16 ubytovaných svou činnost aktuálně pro nezáměr žáků nevykonává. Škola poskytuje střední vzdělání s maturitní zkouškou ve čtyřletém oboru vzdělání 75-41-M/01 Sociální činnost a v tříletém nástavbovém oboru vzdělání v dálkové formě 64-41-L/51 Podnikání a 23-43-L/51 Provozní technika. Střední vzdělání s výučním listem je poskytováno v tříletých oborech vzdělání 23-51-H/01 Strojní mechanik, 41-55-H/01 Opravář zemědělských strojů, 33-56-H/01 Truhlář, 41-55-E/01 Opravářské práce a 65-51-E/01 Stravovací a ubytovací služby. Ke dni inspekční činnosti navštěvovalo školu v 5 třídách 81 žáků v denním studiu a 28 žáků v dálkovém studiu. V posledních letech dochází k postupnému úbytku žáků a nenaplnování kapacity oborů zapsaných v rejstříku škol a školských zařízení.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka, která působí ve funkci od r. 1998, zpracovala koncepci rozvoje školy na období 2012–2018, ve které stanovila tři hlavní oblasti rozvoje školy s podrobným popisem konkrétních cílů a způsobu jejich dosažení. Škole se daří naplňovat zejména cíle týkající se materiálního zabezpečení, partnerské spolupráce, zapojení do projektů a zaměření na rovné příležitosti ke vzdělání, méně již v oblasti prezentace školy, získávání nových žáků a zlepšování vzdělávacích výsledků maturitní zkoušky. Organizační struktura odpovídá typu školy a počtu žáků, jednoznačně jsou vymezeny kompetence a náplň práce jednotlivých pracovníků. Část svých pravomocí ředitelka delegovala na své dva zástupce, kteří se tak účelně podílí na řízení školy a kontrole průběhu vzdělávání. Kontrolní a hospitační činnost je systematická, postihuje všechny oblasti vzdělávacího procesu a poskytuje pracovníkům potřebnou zpětnou vazbu. Také vnitřní informační systém je funkční a je založený především na každodenním kontaktu. Pravidelné porady širšího vedení a provozní porady řeší především aktuální problémy a běžné organizační záležitosti a podporují vzájemnou spolupráci. Zásadní problémy týkající se výchovně-vzdělávacího procesu jsou řešeny na jednáních pedagogické rady. Dokumentace školy je vedena odpovídajícím způsobem, dílčí nedostatky byly odstraněny v průběhu inspekční činnosti.

K termínu inspekční činnosti zajišťovalo vzdělávání ve škole 16 pedagogických pracovníků včetně vedení. Z nich čtyři pedagožky vykonávají pracovní pozici asistentky pedagoga ve zkrácených úvazcích. Služby školního poradenského pracoviště zajišťuje výchovný poradce, školní metodik prevence a speciální pedagožka. Pedagogičtí pracovníci splňují předpoklady odborné kvalifikace v souladu s legislativními požadavky, jedna vyučující v letošním roce dokončuje příslušné studium. V personálním zajištění praktického vyučování proběhla částečná generační obměna, která se pozitivně odrazila v kvalitě poskytovaného vzdělání. Vedení školy podporuje profesní růst zaměstnanců, další vzdělávání pedagogických pracovníků probíhá podle dlouhodobého plánu, který je v souladu se směřováním školy, na vlastní profesní rozvoj dbá i vedení školy. Vzdělávání se týká především prohlubování odbornosti, využívání výpočetní techniky a společného vzdělávání. Rezervy má škola v zařazování dalšího vzdělávání v oblasti efektivních metod výuky a tato situace se částečně projevila ve výuce všeobecných i odborných předmětů. Vzhledem k malému počtu vyučujících probíhá jejich vzájemná spolupráce zejména v rámci každodenní komunikace. Činnost předmětových komisí se zaměřuje především na řešení výchovných a prospěchových problémů a organizačních záležitostí, didaktická a metodická problematika je spíše opomíjena.

Vedení školy systematicky usiluje o zkvalitňování materiálního zázemí pro teoretickou i praktickou výuku. Škola byla kompletně zateplena, došlo k výměně oken a opravě střechy, upravena byla zahrada. Bezpečnost objektu byla zvýšena pořízením nových vstupních dveří vybavených elektronickým zabezpečovacím systémem. Škola má dostatek kmenových i odborných učeben pro realizaci vzdělávacích cílů v souladu se školními vzdělávacími programy. Vybavení odborných učeben a dílen je na dobré úrovni, strojní a technologické zařízení odpovídá reálným podmínkám a je v souladu s moderními trendy v oboru. Ke zkvalitnění praktického vyučování přispělo zakoupení nového kolového traktoru a nového automobilu pro přepravu osob. Dobře vybavená školní knihovna podporuje žáky ve smysluplném trávení volného času a napomáhá výchově ke čtenářství. Škole chybí vlastní tělocvična, ale pro výuku tělesné výchovy a k realizaci dalších sportovních aktivit využívá blízká sportovní zařízení. Škola ve svých vnitřních předpisech zpracovala bezpečnostní rizika a žákům poskytuje informace k zajištění bezpečnosti při vzdělávání a souvisejících činnostech konaných mimo školu. Škola má vlastní školní jídelnu a školní jídelnu-výdejnu na odloučeném pracovišti ve Veselíčku. Poskytuje stravování žákům, zaměstnancům školy a v doplňkové činnosti cizím strávníkům. Umožňuje žákům pravidelné stravování při výběru ze dvou hlavních jídel v době oběda, dodržuje výživové a finanční normy podle legislativy.

Škola zajistila svoji činnost v roce 2016 a 2017 vícezdrojovým hospodařením s finančními prostředky přidělenými ze státního rozpočtu na platy, zřizovatel poskytl finanční prostředky na provoz školy. Z národních rozvojových programů došlo k navýšení tarifních platů zaměstnanců. Získané finanční prostředky z doplňkové činnosti škola využívá ke své další činnosti, zejména k drobným opravám a úpravám zázemí školy. Vedení školy aktivně vyhledává další finanční zdroje pro zlepšování činnosti školy. Z dotačního programu Jihočeského kraje byla poskytnuta neinvestiční dotace na projekt Stipendijní program pro obor 23-51-H/01 Strojní mechanik a na projekt Prevence kriminality ve škole. Odborné vzdělávání bylo finančně podpořeno rozvojovými programy MŠMT. Škola má dostatek finančních prostředků k naplňování školních vzdělávacích programů a ke svému rozvoji.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Organizace vzdělávání vychází z typu školy, počtu žáků a z nutnosti optimálně koordinovat teoretickou výuku a odborný výcvik. Vzhledem k nízkému zájmu uchazečů o studium a nenaplňování kapacity realizovaných oborů dochází k vytváření víceoborových tříd se společnou výukou všeobecně vzdělávacích předmětů, odborné předměty jsou vyučovány podle oborů. Tento fakt společně s tím, že díky malému počtu vyučujících jsou některé předměty vyučovány bez předmětové specializace, má částečně negativní dopad na úroveň výuky. Hospitační činnost proběhla v hodinách teoretického i praktického vyučování napříč všemi vyučovanými obory.

Sledované hodiny teoretické výuky probíhaly v klidné pracovní atmosféře a vycházely z osnov školních vzdělávacích programů. Vyučující často využívali znalosti a zkušenosti žáků a mezipředmětové vazby, propojovali učivo s reálnými situacemi a dbali na názornou prezentaci učiva, kladli na žáky srozumitelné a přiměřené požadavky a dbali na dostatečné procvičování učiva. Vůči žákům uplatňovali pedagogové respektující a vstřícný přístup. Žáci dodržovali nastavená pravidla, plnili pokyny vyučujících a zadané úkoly. Ve většině hodin převažovala frontální výuka s převažující aktivitou na straně učitele, která v dostatečné míře nepodporovala rozvoj aktivní komunikace a spolupráce. Zvolené metody práce často vedly k pasivnímu přejímání informací ze strany žáků a podílely se na nižší účinnosti vzdělávacího procesu. Formativní hodnocení jako např. sebehodnocení a vzájemné hodnocení se v hodinách objevovalo velice zřídka. Časově nevhodné rozvržení hodiny mělo v některých

případech za následek absenci závěrečného shrnutí učiva a zhodnocení hodiny. Informační a komunikační technologie byly využívány jako efektivní podpora názornosti vzdělávacího procesu jen v části sledovaných hodin.

Odborný výcvik probíhal pod vedením erudovaných pedagogů ve školních dílnách, kde žáci získávají prvotní praktické odborné dovednosti a upevňují si pracovní návyky. Žáci samostatně či ve skupinách plnili pod vedením učitelů zadané úkoly, při nichž aplikovali teoretické poznatky v praxi, upevňovali a rozvíjeli si osvojené dovednosti a pracovní návyky spojené s výkonem budoucí profese. Míra individuálního přístupu odpovídala náročnosti úkolů, na nichž žáci pracovali. Důraz byl kladen na dodržování stanovených technologických postupů a na zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, žáci používali vhodný pracovní oděv a ochranné pomůcky. Pracovní tempo odpovídalo nácvičku konkrétních pracovních dovedností, žáci byli vedeni k samostatnému uvažování i vzájemné spolupráci. Vhodnou zpětnou vazbou bylo prověřováno, zda bylo učivo pochopeno. Učitelé s využitím zkušeností z vlastní profesní praxe seznamovali žáky se specifickými poznatky souvisejícími s plněním zadaných úkolů. Kromě odborných kompetencí byly ve výuce rozvíjeny také požadované klíčové kompetence žáků, a to především komunikativní, sociální, personální a kompetence k řešení problémů. V průběhu výuky vyučující sledovali výkon, kvalitu a produktivitu práce žáků a poskytovali žákům zpětnou vazbu využitelnou k jejich dalšímu učení.

Ve třídách byli společně s ostatními žáky vzděláváni i žáci se speciálními vzdělávacími potřebami, kterým byla věnována náležitá pozornost. Škola k nim uplatňuje individuální přístup v souladu s doporučeními školských poradenských zařízení a v přístupu učitelů se pozitivně projevuje dlouholetá zkušenost s výukou těchto žáků. K termínu inspekce škola evidovala 16 žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, pro tři z nich byly vypracovány individuální vzdělávací plány, šest žáků se vzdělává podle individuálních vzdělávacích plánů z jiných důvodů. Při výuce jedné žákyně je využívána pomoc čtyř asistentek pedagoga (pracujících na částečný úvazek). Vzhledem k nemoci této žákyně po celou dobu trvání inspekce nebylo možné posoudit efektivitu jejich práce.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Škola zjišťuje efektivitu vyučovacího procesu pomocí vlastních evaluačních nástrojů. V souladu s pravidly hodnocení jsou využívány zejména písemné práce a ústní zkoušení, významná je zpětná vazba získávaná od partnerských firem. Úroveň dosahovaných výsledků je ovlivněna nižším studijním potenciálem žáků a vysokou absencí. Škola se snaží ovlivnit studijní výsledky širokou nabídkou doučovacích aktivit, konzultací a zapojením do projektů. V případě déletrvajících či prohlubujících se problémů škola vyvolá jednání s rodiči, případně iniciuje vyšetření ve školském poradenském zařízení. V důsledku celé řady preventivních opatření došlo ve sledovaném období k částečnému snížení počtu zameškaných hodin včetně neomluvených a podařilo se udržet výsledky závěrečných zkoušek na dobré úrovni (prospělo 93 % žáků). Naopak se zatím ani přes řadu cílených aktivit nepodařilo zlepšit nízkou úspěšnost žáků ve společné části maturitní zkoušky, kterou škola zaznamenává dlouhodobě. Problémy spojené s neomluvenou absencí jsou nejčastějším důvodem pro udělování kázeňských opatření a jsou také nejčastější příčinou předčasného ukončování studia. Přes všechny zmíněné problémy se škola snaží žáky pozitivně motivovat a uděluje pochvaly za dobré chování a mimořádné úspěchy v soutěžích. Žáci školy se úspěšně zapojují do řady odborných (5. místo v krajském kole) a sportovních soutěží (účast v okresním finále). Účast v odborně zaměřených soutěžích umožňuje žákům porovnání

výsledků vzdělávání se školami stejného typu. Výsledky vzdělávání škola průběžně prezentuje ve výroční zprávě, v prostorách školy a na internetu.

Vzhledem ke specifickému složení žáků hraje významnou úlohu školní poradenské pracoviště, které účelně zpracovalo program poradenských služeb. Preventivní program školy včetně strategie předcházení školní neúspěšnosti jsou funkční materiály, které slouží k předcházení a rozpoznání rizikového chování a zajištění včasné intervence, zaměřují se na všechny žáky školy, zvláštní pozornost je věnována žákům prvních ročníků. Cílem těchto aktivit je co nejširší spolupráce s třídními učiteli, rodiči a školskými poradenskými zařízeními a zajištění kvalitní informovanosti všech účastníků výchovně-vzdělávacího procesu. Škola realizuje adaptační kurz pro první ročníky a zapojuje se do řady projektů zaměřených na zdravý životní styl, prevenci kriminality a podporu volnočasových aktivit s cílem pozitivně ovlivnit životní styl žáků školy. Pracovníci školního poradenského pracoviště vhodně reagují na aktuální potřeby, efektivita jejich aktivit je pravidelně vyhodnocována a výsledky jsou zohledňovány při dalším plánování.

Ke zkvalitnění vzdělání přispívá spolupráce s mnoha sociálními partnery. Významná je pomoc zřizovatele, který poskytuje stipendium pro obor strojní mechanik a motivuje tak žáky ke zlepšení studijních výsledků a k úspěšnému ukončení studia. Žáci školy se aktivně a úspěšně zapojují do kulturních a charitativních akcí pořádaných městem Milevsko a dalšími místními institucemi. Realizace praktického vyučování probíhá ve spolupráci s významnými místními zaměstnavateli a umožňuje žákům osvojení moderních pracovních postupů a přispívá k upevnování pozitivního vztahu k městu a regionu, ve kterém žijí. Přínosem pro žáky je také jejich účast na školeních u partnerů školy, kde se seznamují s novými technologiemi. Spolupráce se základní školou na realizaci vyučovacího předmětu svět práce podporuje zájem žáků o studium technických oborů. Škola se rovněž úspěšně zapojuje do mnoha projektů. V rámci projektu Mobitech II byla navázána spolupráce se školou v Lotyšsku s cílem zkvalitnit odborné vzdělávání a prohloubit jazykové znalosti a dovednosti. Účastníci si během praktických stáží v cizině zvyšují své odborné kompetence a následně aplikují poznatky a zkušenosti ze zahraničí v domácích podmínkách.

Přestože se škola systematicky prezentuje na veřejnosti pomocí svých webových stránek, pravidelným pořádáním dnů otevřených dveří a účastí na burzách a výstavách středních škol, nedaří se jí zvrátit nepříznivý trend postupně klesajícího počtu žáků. Tato skutečnost se může stát rizikovým faktorem pro budoucí existenci školy.

Závěry

Hodnocení vývoje

- Rekonstrukcí budovy školy došlo ke zlepšení materiálních podmínek pro vzdělávání.
- Od poslední inspekční činnosti došlo k výraznému poklesu počtu žáků (na méně než jednu třetinu) a v důsledku toho nejsou naplňovány některé obory, zároveň došlo i ke snížení počtu pedagogických pracovníků.
- Škola úspěšně pokračuje ve spolupráci s tradičními sociálními partnery.
- Škola se v hojně míře zapojuje do řady projektů a programů.

Silné stránky

- Dlouhodobá stabilní spolupráce s partnerskými firmami v oblasti praktického vyučování umožňuje žákům získávat potřebné dovednosti v reálném prostředí a zvyšuje uplatnitelnost absolventů na trhu práce.

- Účast v četných projektech včetně mezinárodních vytváří lepší podmínky pro vzdělávání žáků, motivuje žáky k dosahování lepších studijních výsledků a k úspěšnému dokončení studia.
- Široké spektrum aktivit zaměřujících se na prevenci sociálně patologických jevů a podpora volnočasových aktivit významně přispívá ke zlepšení sociálního klimatu ve třídách a podporuje všestranný osobnostní rozvoj žáků.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Škole se nedaří zastavit kontinuální pokles počtu žáků. Nízký celkový počet žáků školy, nenaplňování kapacity oborů zapsaných v rejstříku škol a školských zařízení, spojování různých oborů při výuce a výuka části předmětů bez předmětové specializace jsou faktory, které mají negativní dopad na kvalitu výchovně-vzdělávacího procesu a mohou ohrozit i budoucí existenci školy.
- Rezervy má škola ve využívání aktivizujících forem a metod práce a v poskytování zpětné vazby, nedostatečný důraz je kladen na formativní hodnocení žáků jako prostředku pro posílení jejich motivace k učení.
- Nízká úspěšnost žáků ve společné části maturitní zkoušky.
- Vysoká absence žáků má negativní dopad na výsledky vzdělávání a je častou příčinou předčasného ukončování studia.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Věnovat zvýšenou pozornost prezentaci školy a náboru nových žáků.
- Další vzdělávání pedagogických pracovníků zaměřit na výukové metody podporující aktivní učení, ve vyšší míře používat sebehodnocení a vzájemné hodnocení žáků.
- Pokračovat v pořádání aktivit zaměřených na zlepšování prospěchu žáků, snižování absence a prevenci rizikového chování.
- Pokračovat ve spolupráci s kooperujícími firmami a dále se zapojovat do projektů.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Úplné znění zřizovací listiny ve znění ke dni 1. 1. 2018 včetně příloh a dodatku
2. Rozhodnutí MŠMT o zařazení školy do školského rejstříku s účinností od 1. 9. 2012 č. j. 24 448/2011-25
3. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení ze dne 2. 5. 2018
4. Jmenování ředitele školy č. j. KUJCK 11136/2012OSMT/1 ze dne 24. 4. 2012, potvrzení ve funkci ředitele školy č. j. KUJCK 44884/2015/OSMT ze dne 12. 6. 2015
5. Školní vzdělávací programy pro obory 75-41-M/01 Sociální činnost, 64-41-L/51 Podnikání, 23-43-L51 Provozní technika, 33-56-H/01 Truhlář, 23-51-H/01 Strojní mechanik, 41-55-H/01 Opravář zemědělských strojů, 41-55-E/01 Opravářské práce a 65-51-E/01 Stravovací a ubytovací služby s platností od 1. 9. 2016
6. Školní řád s platností od 1. 9. 2016 včetně příloh
7. Organizační směrnice s platností od 1. 9. 2014
8. Školní matrika a doklady o průběhu a ukončování vzdělávání
9. Koncepce rozvoje školy ze dne 12. 3. 2012
10. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2016/2017

11. Třídní knihy za školní roky 2016/2017 a 2017/2018
12. Rozvrh hodin platný pro školní rok 2017/2018
13. Výkaz o střední škole k 30. 9. 2017
14. Výkaz o ředitelství škol k 30. 9. 2017
15. Zápisy z pedagogických rad za školní rok 2016/2017 a 2017/2018
16. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků za školní rok 2017/2018
17. Plán hospitační činnosti a záznamy o hospitacích školní rok 2016/2017, 2017/2018
18. Výchovně vzdělávací plán pro školní rok 2017/18
19. Dokumentace ve správním řízení
20. Záznamy z porad vedení školy
21. Zápisy z jednání předmětových komisí
22. Dokumentace k výchovnému poradenství včetně programu poradenských služeb
23. Personální dokumentace pedagogických pracovníků (doklady o dosažené odborné kvalifikaci)
24. Dokumentace týkající se oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví včetně knihy úrazů
25. Ekonomická dokumentace školy za požadované období (rok 2016, 2017)

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy / školského zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Jihočeský inspektorát, Dukelská 23, 370 01 České Budějovice, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.c@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Marie Adamová, školní inspektorka

Mgr. Marie Adamová v. r.

Ing. Jana Fišerová, školní inspektorka

Ing. Jana Fišerová v. r.

Ing. Petr Káninský, pedagog-metodik v oboru
opravárenství zemědělských strojů

Ing Petr Káninský v. r.

Bc. Ladislava Svatošová, kontrolní pracovnice

Bc. Ladislava Svatošová v. r.

V Českých Budějovicích 23. 5. 2018

Datum a podpis ředitele školy / školského zařízení potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Dagmar Švárová, ředitelka školy

Mgr. Dagmar Švárová v. r.

V Milevsku 1. 6. 2018